

ikke komme ind, eller også er det så hårdt, at de må søge ud. Antallet af anmeldte arbejdsbetingede lidelser er stigende, og antallet af anmeldte arbejdsbetingede psykiske lidelser er næste fordoblet siden 2000.

Ugebrevet A4 har på baggrund af en undersøgelse med 2.000 danskere konkluderet, at en tredjedel af arbejdsstyrken føler sig mere stressede end for 1 år siden, at næsten halvdelen siger, at arbejdet er blevet hårdere, at næsten en tredjedel arbejder flere timer, og at næsten lige så mange har besvær med at få lov til at afspadser og afholde fridage. 12 pct. er holdt op eller overvejer at holde op på jobbet. Intet tyder på, at arbejdsmarkedet skulle være blevet mere tilgængeligt for de ældre.

Men det er ikke nedslidning, forligspartierne vil gøre op med. Tværtimod risikerer vi, når efterlønsalderen gradvis sættes op, først til 62 år og derefter trin for trin til 66 år i 2040, at flere og flere bliver slidt ned i længere og længere tid på arbejdsmarkedet. Den fremskrivning, man har vedtaget med det her forlig, betyder reelt, at de med de hårdeste job kommer til at arbejde en stadig større del af deres liv og får færre og færre år, hvor de kan nyde deres tilværelse, efter at de er holdt op med at arbejde.

Det er jo sådan, at den fremskrivning, som man har lagt frem i lovforslaget, kan man kun komme uden om ved at melde sig helt ud af forliget. Forligspartierne har bundet sig til, at man vil lade efterlønsalderen stige, ikke til 62 år, men videre til 63, 64, 65 og 66 år. Ikke blot er det problematisk, at den ekstra tid, hele stigningen i levealder medfører, tvangsmæssigt skal tilbringes på arbejdsmarkedet undtagen selvfølgelig hvis man er rig nok til bare at forlade det, når det passer en. Det er dobbelt problematisk, fordi vi kan se, at stigningen i levealder har så voldsom social slagside. Levealderen for de dårligst uddannede specialarbejdere, rengøringspersonale og hjemmehjælpere stiger langt mindre end levealderen for højere funktionærer og direktører. Faktisk er levealderen for de lavest uddannede kvinder stort set stagnerende. Samtidig kan vi se, at det i høj grad er de grupper, der benytter sig af den tidlige efterløn med pensionsfradrag og lavere efterlønsats. Det gør de jo ikke, fordi de absolut vil have mindre at leve af. Det gør de, fordi de er nedslidte. Samtidig bliver det endda sværere og dyrere at opnå ret til efterløn, fordi

man hæver antallet af år, hvor der skal betales efterlønsbidrag, fra nu 25 år til 30 år i fremtiden. Den stigning i efterlønsalderen er asocial, den vender den tunge ende nedad, og de velstillede forlader alligevel arbejdsmarkedet, når de har lyst, fordi de har råd.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er trykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

1) Efter nr. 13 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 66 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3*. Fuldtidsforsikrede medlemmer, som efter overgang til efterløn alene har ret til efterløn efter § 74 l, *stk. 3*, kan efter anmodning overflyttes til deltidsforsikring ved overgangen til efterløn eller senere. Overflytningen får tidligst virkning fra den dag, hvor kassen har modtaget medlemmets skriftlige anmodning.«
[Ændring af forsikringsstatus for fuldtidsforsikrede efterlønsmodtagere, som alene kan få efterløn med deltidsstatsen]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF):

2) I den under *nr. 14* foreslåede affattelse af § 74 udgår *stk. 3* og 4.
[Fjernelse af indeksering]

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

3) I den under *nr. 14* foreslåede affattelse af § 74 a, *stk. 1*, *nr. 4*, ændres »*stk. 6* og 7« til: »*stk. 8* og 9«.

[Korrektion af henvisning]

4) I den under *nr. 14* foreslåede affattelse af § 74 a, *stk. 5*, indsættes i 1. *pkt.* efter »*stk. 4*,« or-